

Vážený pane prezidente,
vážený pane premiére,
pane ministře,
vojáci, dámy a pánové,

cílem dnešního velitelského shromáždění je objasnění priorit a hlavních úkolů AČR v roce 2017. To nelze učinit bez krátkého ohlédnutí za naši dosavadní práci a stručného zhodnocení vývoje bezpečnostního prostředí ve světě. Pochopitelně vycházet musíme rovněž ze závěrů Varšavského summitu členských států NATO.

Společným jmenovatelem dnešní doby je nestabilita, ať již se jedná o krize v regionu Blízkého východu a Afriky, situaci na východě Evropy, nebo hrozby vznikající v kyberprostoru. Tato nestabilita zvyšuje nároky na odpovídající zajištění bezpečnosti ČR. Náš svět zcela reálně čelí terorismu, nebývalé migrační krizi i válečným konfliktům různé podoby a intenzity.

To vše vyvolává zvýšenou poptávku po multifunkčních, interoperabilních, technologicky vyspělých, rychle dostupných, nasaditelných a udržitelných silách připravených působit v mezinárodním prostředí v plném spektru operací proti symetrickým i asymetrickým hrozbám.

Přímou reakcí České republiky na vývoj bezpečnostního prostředí ve světě je aktivní zapojení armády zahraničních operacích. V roce 2016 jsme se soustředili na Afghánistán, Mali (a to nejen v rámci výcvikové mise EU, ale rovněž vysláním speciálních sil do mise OSN MINUSMA, do oblasti Gao), na Sinaj, region Balkánu a Irák. V Iráku zahájil činnost Letecký poradní tým, jehož úkolem je podpora výcviku personálu iráckých vzdušných sil na letounech L-159 ALCA, které irácká strana aktivně užívá v boji proti „DAEŠ“. Zabezpečovali jsme rovněž ochranu vzdušného prostoru Islandu a účastnili se dalších, pro AČR početně menších, ovšem neméně významných operací a pozorovatelských misí.

Rád bych zdůraznil schopnost armády rychle reagovat na potřeby řešení krizových situací po boku našich koaličních partnerů. Je nezbytné si uvědomit plnou škálu úkolů, které plníme, i rozdílnost prostředí jednotlivých operací. Ve všech těchto situacích naši vojáci dokázali čestně obstát a splnit zadané úkoly. Prostřednictvím vás velitelů jim za tuto práci děkuji.

Pro rok 2017 zůstává naším úkolem pokračování v zahraničních operacích v souladu s vládou a parlamentem schváleným mandátem.

Již na počátku letošního prosince zamíří příslušníci Polního chirurgického týmu do Iráku. Ve druhé fázi - od poloviny příštího roku připravujeme možnost vyslání výcvikových expertů z řad ženijního vojska.

V roce 2017 plánujeme celkem nasadit do operací dle mandátu řádově 500 vojáků.

Vedle misí bych rád zdůraznil i význam hotovostních sil. Letos jsme působili v rámci sil NATO (NATO Response Force), do nichž se jako součást hrotového uskupení sil velmi rychlé reakce tzv. VJTF zapojilo i úkolové uskupení speciálních sil.

Podíleli jsme se i na výstavbě Battle Group EU – v prvním pololetí se zeměmi V4 a ve druhém pololetí v uskupení vedeném Německem.

V roce 2017 budeme opět součástí hotovostních sil. Až 810 vojáků je určeno pro hotovostní síly NATO a dále bude 200 našich vojáků připraveno plnit úkoly v rámci hotovostního systému mírových sil OSN. Je to nejen vyjádřením naší společné odpovědnosti, ale i významným posílením schopností Armády České republiky pro vnitřní připravenost, úroveň certifikace jednotek a štábů i jejich působení v mezinárodním prostředí.

Úkolem pozemních sil bude realizace společných výcvikových aktivit zemí V4 v Pobaltí. Tento cyklus v Litvě v lednu příštího roku zahájí naše jednotka v síle rotního úkolového uskupení.

Rád bych připomenul, že armáda je připravena také k podpoře našich partnerů pro případ opětovné eskalace migrační krize. Navázat můžeme na zkušenosti získané v letech 2015 a 2016 v Maďarsku a Slovinsku. O možnostech takové podpory jsme jednali například s Makedonií či Bulharskem.

Nemalé síly a prostředky armáda vyčleňuje také pro asistenci policii a IZS. Na základě rozhodnutí vlády je armáda rovněž plně připravena zajistit od 1. ledna 2017 provoz letecké záchranné služby kromě stávajícího Plzeňského a Karlovarského kraje

i pro Jihočeský kraj. Osobně to považuji za velmi důležité, protože jsme zde především pro občany České republiky. Splnění uvedeného úkolu máme zajištěno i díky probíhajícím generálním opravám vrtulníků W-3A Sokol.

Vraťme se nyní zpět ke stavu našich ozbrojených sil. Jeho zlepšení je naším hlavním úkolem nejen do roku 2017. Armáda je dnes motivovaná, zkušená, ale každý den se vojáci střetávají s důsledky letitého podfinancování. Stojí před námi nemalý úkol tento stav narovnat. Přes největší optimismus však nelze očekávat, že vše, co bylo léta odkládáno, půjde vyřešit z roku na rok.

Až nyní si můžeme plně uvědomit skutečnou hloubku vnitřního dluhu, s nímž jsme armádu přebírali.

Často slýcháme, že: „Armáda neví, co chce.“ To není pravda! Vláda přijala na konci loňského roku Koncepti výstavby AČR do roku 2025. V návaznosti na ní a se zohledněním aliančního dokumentu Capability Targets 2017 - 2032 jsme během tohoto roku dokončili stanovení Priorit výstavby jednotlivých druhů sil do roku 2025.

Máme tedy zcela přesně rozpracovány do úrovně jednotlivých praporů a ekvivalentních vojenských útvarů a zařízení požadavky na veškeré akviziční procesy tak, abychom naplnili úkoly zajištění obranyschopnosti státu a naše mezinárodní závazky vůči NATO, EU a dalším organizacím.

Dnes přesně víme kdy, co a pro který útvar potřebujeme. Je to poprvé, v novodobé historii kdy máme priority rozpracovány až do této hloubky.

Všechny naše koncepční dokumenty vycházejí a musejí vycházet z koaliční dohody o plynulém nárůstu výdajů na obranu na úroveň 1,4 % HDP v roce 2020 a dalšího postupného růstu na úroveň aliancí doporučených 2 % HDP. Pro realizaci klíčových akvizičních procesů bude nezbytná i dlouhodobá stabilita v přidělování finančních prostředků.

Generální štáb se ve své koncepční a rozvojové činnosti musí striktně vyvarovat rychlých a dynamických rozhodnutí bez řádného uvážení, kterých jsme v minulosti zažili pod tlakem okolností až moc, a jež se nám nyní vracejí se všemi důsledky.

Ano, hovořím o rušení posádek, které přineslo nevyváženost dislokace v jednotlivých regionech, personálních kolotočích, kdy jsme přijímali vojáky a hned po kurzu základní přípravy je propouštěli, i o nedotažených či naopak předdimenzovaných akvizičních projektech.

Armáda se nemůže řídit na první pohled líbivými nápady, ale návrhy předloženými a projednanými na základě pečlivě zpracovaných analýz směřujících k dosažení cílových schopností.

Stojí před námi řada akvizičních projektů a mohu vás ujistit, že ze strany armády nedochází k žádnému bezdůvodnému zdržování. Rozhodnutí, která dnes činíme však, budou formovat naše schopnosti na několik desítek dalších let dopředu. Základním parametrem tak musí být konzistentnost rozhodovacího procesu, naplnění požadovaných parametrů, kredibilita dodavatelů a další rozvojový potenciál přijatých řešení. Neobávejme se ani případného vyžádání dodatečných rozpočtových zdrojů.

Rozhodování musí být pevně v rukách příslušných pracovišť MO a pracovišť GŠ, která mají odpovídající přehled, odbornou úroveň a odpovědnost.

Dovolte, abych na tomto místě citoval slova našeho prvního prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka: „Člověk si musí najít svou cestu. Jestli ji opravdu hledá, najde ji velmi brzy. Potom se jí ale už musí držet, nebo zbloudí.“ Toto pravidlo rozhodně neplatí jen pro jedince, ale musíme se jím řídit jako celek – v tomto případě ozbrojené síly.

Neméně důležitou oblastí je nábor personálu a především zajištění podmínek pro působení nových vojáků v armádě. V letošním roce jsme přijali 2148 občanů ČR do služebního poměru vojáka z povolání a ve stejném tempu budeme nadále pokračovat. Musím zdůraznit, že nábor nesměruje jen přímo do armády, ale zajišťuje i potřeby ostatních složek resortu MO – Hradní stráž, Vojenské policie a zahrnuje také nové posluchače přijaté ke studiu na vysokých školách.

Doplnění personálu není jen o náborech vojáků na základní funkce. Nezbytně nutné je znovu posílit štáby, které se v důsledku drastických redukcí dostaly leckdy až na samou hranici schopnosti řízení sil.

Kroky k nápravě jsme již zahájili. V letošním roce došlo k navýšení schopností dvou komponentních velitelství: Pozemních a Vzdušných sil.

Je legitimní otevřít diskuzi i o možném navýšení počtů nad 24 000 vojáků z povolání stanovenou v Koncepti výstavby AČR.

Optimálně hovoříme o přijetí dalších 5 000 vojáků z povolání, které bychom směřovali převážně do pozemních sil, ale i k posílení jednotlivých stupňů velení a také dalších součástí resortu MO včetně Hradní stráže a Vojenské policie.

Za úspěšný lze letošní rok označit i v oblasti zálohy. Podařilo se nám implementovat novelizovanou brannou legislativu. Roste zájem občanů o službu v aktivní záloze. V letošním roce se po dlouhém období stagnace podařilo její celkový stav navýšit o 200 na 1450 záložníků. Na vyšší kvalitativní úroveň jsme posunuli i jejich výcvik a to komplexním cvičením Hradba 2016, či první účastí jednotek AZ na mezinárodním cvičení Ample Strike. V tomto trendu budeme pokračovat. Výcvik AZ musí být maximálně propojen s výcvikem profesionálních útvarů.

Velmi pozitivně hodnotím i první modelové běhy takzvaných dobrovolných vojenských cvičení.

Chci rovněž poděkovat prezidentu republiky za nedávné přijetí velitelů jednotek záloh na Pražském hradě. Jsem si jist, že i jeho podpora významnou měrou přispívá k dosažení našich cílů.

Na závěr mi ještě dovoluji se krátce zastavit u výcviku jako takového. Důraz musíme položit na reálné scénáře ve smyslu principu: „Cvič, jak bojuješ!“, prohlubování interoperability s našimi aliančními partnery, výcvik v práci štábů na vyšších stupních velení a znovu se vrátit ke kořenům schopností ozbrojených sil - k prověřování mobilizační tematiky tak, jak jsme jej nastartovali v letošním roce.

Pro rok 2017 tak stanovuji pět základních priorit:

- doplňování vojáků z povolání a posílení aktivní zálohy;
- zajištění komplexní přípravy;
- plnění závazků kolektivní obrany;
- modernizaci Pozemních sil;
- zpracování koncepcí - zejména Koncepte použití Ozbrojených sil České republiky.

Všechny tyto priority jsou provázané a společným úsilím nás všech je musíme realizovat v každodenní praxi.

Děkuji vám za pozornost.